

XV. Računstvo.

Elementarno računstvo. Računanje z desetinskimi števili. Ulomki. Regeldetrija. Obreštni računi. Računanje kontokorentnih obresti po progresivni, retrogradni in stopnjevalni metodi.

XVI. Trgovsko dopisovanje.

Naloga in pomen dopisovanja. Oblika trgovskih pisem. Naslovi, vsebina. Evidenca. Kopije.

XVII. Zadruginištvo in knjigovodstvo.

1. **Zadruginištvo.** — Osnovni pojmi o narodnem gospodarstvu. Namen in pomen zadruginištva. Vrste in oblike zadrug. Najvažnejše določbe zadrugnega zakona. Predpisi o registraciji zadrugnih tvrdk. Praktična sestava vlog na trgovsko sodišče. Razlaga pravil. Članstvo. Delokrog načelstva, nadzorstva in občnega zbora. Razlaga o praktičnem poslovanju rajfajznovk, konsumnih, kmetijskih, obrtnih in strojnih zadrug.

2. **Knjigovodstvo.** — Osnovni pojmi. Sistematična razdelitev imetja in poslovnih sprememb. Knjigovodski izrazi. Praktično knjigovodstvo: a) enoletni načrt po dvostavnem knjigovodstvu za blagovne zadruge; bilanca; b) enoletni načrt enostavnega knjigovodstva za denarne zadruge. Sestava računskega zaključka.

Učiteljski zbor orglarske šole v Ljubljani.

Ravnatelj: Premrl Stanko, ravnatelj stolnega kora, konservatorijski profesor in vseučiliški nastavnik (poučuje harmonijo, kontrapunkt, orgle, cerkveno petje in pevovodstvo).

Učitelji: Anžič Anton, veroučitelj na drž. realki (poučuje verouk in cerkveno glasbeno liturgiko).

Gröbming Adolf, profesor glasbe na drž. učiteljskiču (poučuje izobrazbo glasu).

Kimovec dr. Frančišek, stolni kanonik (poučuje harmonijo, koral, orgle in orglarstvo).

Krištofič Karel, revizor Zadrugne zveze (poučuje računstvo, trgovsko dopisovanje, zadruginištvo in knjigovodstvo).

Levec Janez, vodja mestne ljudske šole v pok. (poučuje pisanje).

Mantuani dr. Josip, dvorni svetnik, ravnatelj drž. muzeja v pok., konservatorijski profesor (poučuje cerkvenoglasbeno zgodovino).

Svara dr. Danilo, kapelnik Narodnega gledališča (poučuje klavir).

Vedral Josip, konservatorijski profesor (poučuje klavir).

Zdešar Ivan, regenschori (poučuje glasbeno teorijo in orgle).

Franc Kramar:

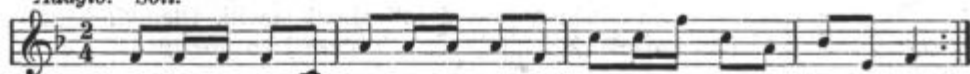
KAKO IN KJE SEM NABIRAL SLOVENSKE NARODNE PESMI.

(Dalje.)

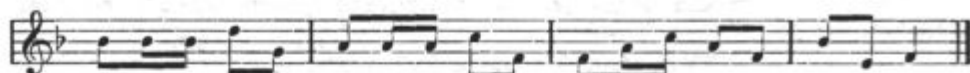
Tretja pesmarica je le mal ostanek prvotne, in obsega tri pesmi z napevi, dve božični in eno sv. Štefana. Spisani so ti napevi l. 1818., je torej tega že 108 let. Kdo jih je spisal, se ne ve; prej omenjena »šolmaštrac iz Toplic in Krke gotovo ne; ker je pisava popolnoma drugačna kot njuna. Ker so te tri pesmi zanimive zaradi starosti, če drugega ne, naj dobe tu svoj prostor, da vidimo, kakšne pesmi so pred dobrimi sto leti po naših cerkvah peli.

Pelsem sa fvet Vezher ob polnozhi.

Adagio. Soli.



1. { Ve - se - le tu - kej fhlishte vsi fku-pej, Kaj tu po - me - ni ne - zoj?
U' luft' An - gel - zi, na pul pa - ftir - zi Kli - zhe - jo: pej - te sma - noj!



Pej - mo po ze - sti, kje prut - ke mej - fti, Jen tamkej u - sak ob - ftoj.

2.

Vidu bosh tudi, kaj fe sen zhudi
Lih nezoi tamkej gedi,
Nigdar ni toku blo mozhnu fvetlu,
Koker to, k'fe tam fvetli:
S'htima je lepa, lepota fveta,
Sareifs fo boshjie rezhij.

6.

S'dej fmo fposnali, kir je tu uftali,
Prau shiu Bog s'Nebefs perfhou.
K'Adam savesou, on pa odvesou,
K'nas je od pekla reshali:
S'lete lubesen u'jasli poloshen,
Nam ponishnost pokasou.

3.

Tok fo sazheli, Angelzi pejli,
Kar ni blo fhe fhlihhati.
Teko pastirzi, kekaj k'ti fhltalzi,
Tamkej ozhjo obftati:
Gredo pogledat, drugim povedat,
Kaj novga fe tam godi.

7.

Deb toku ftrili, fe to vuzhili,
Od nioga pofnemali.
Blishne lubili, nijm dobru ftrili,
Tem katir nas reshali:
Bomo spounili, Boga lubili,
Nioga fapoud dershali.

4.

S'agledal kmali, fo tam u'fhtali,
Prou lepe fvete rezhij:
S'vet Joshef ftari, s'Mario ftali,
U'Jaslih fvet Dette leshij;
Gleda ga milu, kir fe je fmilu,
K'tak velel mras on terpij.

8.

Kaj bomo dali, fkom ga darvali,
Deb niem dopadlivu blo?
Drusga na strimo, vest ozhistimo,
Dusho niemo offrejmo!
To bo Jesushko narbol dopadlo,
K'bosh niem dau Dusho, Tello.

5.

Pastirz vefseli, klizat sazheli,
S'voje tovarfhe fkupej:
Hitru tezite, fem fe podejte,
De ga ufsi molmo tukej!
Zhast, hvalo dajmo, nioga fposnaimo,
K'je nash Bog od vekomej!

9.

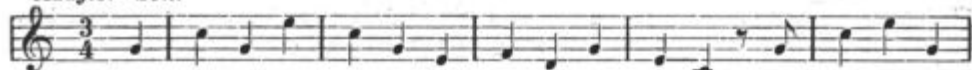
Mlad', ftari fkupej, kar vas je tukej,
S'dej dejmo zhast Jesusu!
Niemu hvalo dej, sa gnade ufselej,
Ket je dau Dusho, Tellu;
Zhast inu hvala, bodi teb dana
Od fdej inu na vezhnu.

10.

Jesushek lubi, profmo fhe tudi,
Dej ftrit pravo pokuro!
De bi fe zhisti, i' fveita lozhiti,
Jen frezhno fadno uro;
Prid Mat Diviza, fpremi Dushiza,
Jesus dej nam prit u'Nebo!

Pelsem sa Ivet Vezher.

Adagio. Soli.



1. Shli - fhte vi Kri - stja-ni, Vam zhem po-ve - da - ti, E'n zhu-du ve-



li - ku fem sve-du tu - di: Ve - li - ko fve - tlo - bo, Zhu-



dno po - do - bo, Pre - mishlou fem le - to, Kaj bo fdej sma - no?

2.

S'em mislu pozhafsi,
Kaj more tu biti?
Leto nifo fhpafi,
Zhem kje ftopiti:
S'agledam nad fhatlzo,
Veliko fvetloft,
Je fvesda tam ftala,
Prou fivnu fvetla.

5.

Rojen je to Dette,
Od D'vize fprelepe,
Maria s'imenam,
Stoij s'Joshefam:
Tam Dette sgledujeta,
Mil' objokujeta,
K' u'mrasu premirat,
More tam lesnat.

3.

S'vetloba u'fhtalzi,
Na ftrehi Angelzi,
S'prelepu fo peili,
Bogu zhast dali:
Lih toku pastirzi,
So tam okuli,
Se' fkupej s'hajali,
S'vet, fvet fo peili.

6.

Od fame lubefen,
Je toku ponishen,
S'apustu je Nebo,
Perfhu na femlo:
Greshnika iskati,
Niega sbuditi,
De fe ima podati,
Sam niem flushiti.

4.

U'fhtalzo fhpegajo,
Notri sagledajo,
E'n ftarzhik is palzo,
S'toij s'Marijo:
U'jaslih enu Dette,
Pa ni nizm odete,
Ponishnu na flamzi,
Leshi per shwinzi.

7.

Ti moj zhlovek lubi,
Kaj bosh dau niem tudi,
S'a Offer fdej tukej,
Poloshu naprej?
Rez: o Jesus lubi!
T' offramo tudi,
S'a Offer teb damo
Dusho jen Tello.

8.

S'he enu te profem,
Kar drugim pervofhem,
O Jesus, u'fhlish nas,
Te profmo na glafs:
She pred sadno uro,
Dej ftrit pokuro,
Potem Jesushek dej,
Nam prit u'fvet Rej!

C'ntilena de. S. Stephane M.

(Ta pesem — brez napeva — se nahaja tudi v prvi Ambrozičevi pesmarici, spisani leta 1771., št. 18. Pela se je na vižo od Lizabone.)

Adagio. Soli.

1. { O krist-ian, ka - der sha - lu-jesh De fi sre-va-mi ob - dan,
In vezh-krat mi - lu fdi - hu-jesh, S'e na vesh o - ber-nit kam:
Pra-vifh, e - ne do-bre u - re Nig-dar na i ve - tu ni - mam, K'use for-
te kri - she nad - lu - ge Me fti - ska - jo nozh nu dan!

2.

Moj kristjan, nehaj fdihvati
Dones toku shalostnu,
Jest te zhem fabo pelati,
K'lubmu fvetmu Stephanu;
On te dones u'zhiu bode,
De bofh loshej pofehmau
Tvoje krishe in nadluge
Ufelej s'vefelam preftau.

3.

Uprafhej ga, na kakfhno visho,
Je on tok lohku prestau,
Kulk pregainjana nu krishou,
Ja zel u'mreti fe ni bau:
Zhe glih tudi fo ufi kmali
Zhesen fkripal' is fobmi,
In ga fkamnarn pofipali,
On ufe tu volnu terpi.

4.

On bo tebi fam povedou,
Pofufhej ga, o kristian,
On pravi: jest fem pogledou
Ta zhas pruti Nebefam,
S'im vidu boshiga Sina,
Ta me je trofhtou lepu,
Tu je ftrilu, de preterpu
Sim ufe volnu lohku.

5.

Si samerkou, zhlovek lubi,
Kar te fvet Stephan vuzhi!
Tudi ufi revii, nadlugi,
Odpri gor tvoje ozhi;
Jen poglej u'Nebefa gori,
Kaj sen lon ti bo Bog dau,
Zhe bofh svefelam tu doli
U'fe krishe volnu prestau.

6.

Sa letu kratku terpleinje
Zhe ga bosh volnu prestau,
Tebi Bog vezhnu shivleine
Bo enkrat u'Nebefih dau:
Kaj bi blu, keb ti v' nadlugi
Biu ftu leit-na fveti shiv,
Zhe fe bosh enkrat per Bugi
Gor u'Nebefih vefeliu!

7.

Namore dergazhi biti,
Zhe shelish priti u'Nebo,
Moresh ufim pokorn biti,
Kar tebi Bog poflou bo:
Le fkufhej volnu terpeti,
Tvojih krishou bod volan;
Zhe shelish krono prejeti,
U' Nebefa bosh perpelan.

8.

Glej kok je fvet Stephan lubi
Ufe martre volnu prestau,
Sadnizh sa Jesufa tudi
Je fvoje shivleine dau:
S'dej bo u'shivou tam per Bugi
Vefeje na vekomej;
Bog dej, deb enkrat mi tudi
Perfhli k'nemu u'fveti Rej.

Nekaj napevov iz Fr. Hönigmanovih zbirk se še nahaja med tistimi pesmimi, ki sem jih odposlal »Gl. Matici« v Ljubljano, ki so pa mlažji od teh priobčenih. Nekaj pesmi z napevi je tudi necerkvenih, zdravic i. dr. Zanimiva je neka šaljiva pesem, spisana l. 1844., ki biča razne stanovske napake — s korobačem. Nas organiste biča takole:

Nekteri Organift * Tok zvil, keb ga otlo grift! * Ta pravi glaf sgerfhi, * Per orglah zlo safpi; * Nameft Klavirja feb * S'a vino da sa hleb, * Al'neb fe bol uzhil, * Keb vzhaf dobil * I korabazhem? — Pesem je vsa zanimiva, in obsega 12 kitic. Zapisal sem jo tudi jaz z napevom vred v Mali Loki pri Ihanu. Pel jo je stari Tavčar.

IZ ODBORA CECILIJINEGA DRUŠTVA V LJUBLJANI

Redna seja se je vršila 14. aprila 1926. Navzočni so bili: P. Hugolin Sattner, predsednik, in odborniki Steska, Dostal, Mantuani, Premrl, Zdešar in Lavrič.

Predmet posvetovanja je bila 50 letnica društva, ki pade na 14. junija 1927. Sklenilo se je, da se za ta jubilej izda poseben spis, spominska knjižica, ki naj vsebuje: 1. Obris zgodovine društva, 2. še posebej orglarske šole z imenikom učiteljev in učencev tekom vseh petdesetih let, 3. kazalo vseh spisov in prilog »Cerkvenega Glasbenika« od 1878—1927. Priobči se tudi slika sedanjega odbora, vseh dosedanjih predsednikov, učiteljskega zbora itd. G. dvorni svetnik dr. Mantuani se naprosi za ureditev te spominske knjižice.

Slavnost se bo vršila, če bo mogoče, 13. in 14. junija 1927. Dne 13. junija zvečer cerkven koncert, pri katerem naj bi sodelovali vsi ljubljanski cerkveni pevski zbori, 14. junija ob osmih v stolnici pontifikalna sv. maša, ki se zanjo v sporazumu z ljubljanskim prevzv. g. škofom naprosi bivši predsednik Cecilijinega društva, prevzv. g. škof dr. Karlin. Ob desetih slavnostno zborovanje, govor, pozdravi itd. Skupen obed. — Podrobnosti se določijo pri prihodnjih odborovih sejah.

ORGANISTOVSKÉ ZADEVE.

Redna odborovna seja društva organistov in pevovodij v Ljubljani se je vršila 27. aprila 1926. V društvo se sprejmejo sledeči organisti oz. pevovodje: Josip Furlan, Ig; Anton Grum, Vrhnika; Alojzij Skok, Št. Gotard; Peregrina Tražen, Tunice; Franc Košnik, Cerklje pri Kranju; Venceslav Hlebec, Stražišče pri Kranju; Jernej Gros, Križe; Martin Zupet, Črnuče. — Podelitev društvenih podpor organistom: J. Mraku v Kotu pri Št. Janžu (100 Din), F. Krulcu v Ljubljani (100 Din) in A. Skoku v Mošnjah (200 Din), kakor tudi 17 društvenih podpor po 25 Din za potne stroške članom-udeležencem pevskih tečajev v Kamniku, Kranju in Ljubljani se odobri. Organisti, člani našega društva, ki so se tečajev udeležili, ki pa omenjene podpore še niso dobili, naj se prijavijo in se jim bo znesek 25 Din vpisal kot članarina za tekoče leto. — Člani, ki članarine za 1925, nekateri še za 1924 niso poravnali, dobe v kratkem opomin s položnico. Potem pa kmalu tudi za 1926. — Za vlaganje prošenj za letošnje škofijsko podporo je čas do konca maja. — Za ureditev organistovskih plač s pomočjo konkurenčnih obravnáv sklène društvo nastopiti z vso močjo. Sestavi se v tem smislu spomenica na gg. dekane. Tudi bo društvo skušalo dobiti vpogled v natančno sedanje stanje organistovskih dohodkov v ljubljanski škofiji in potem vplivati na organiste-člane, da nezadostno situiranih služb sploh ne bodo sprejemali. Društvo stoji na načelu, da, kjer je organist hkrati cerkovnik, se morajo dohodki tako urediti, da bo mogel organist z družino vred stanu primerno se preživljati. Kjer pa organist ni cerkovnik, pa je zmožen občinskega